

Klášter Sv. Josefa

První komunita

Anna od sv. Jana (Dávila), „stařena“, jmenovaná provinciálem převorkou, po třech měsících se však vrací do Vtělení „kvůli stáří a nemocem“, nahradí ji: **D. Marie de Cepeda**, Tereziina sestřenice, ale také ta se kvůli svým „velkým nemocem“ vrátí do Vtělení.

Alžběta od sv. Pavla (Peña), Tereziina neteř, ze Vtělení přišla již jako novicka, velmi dobrá sestra milující chudobu, ale chatrného zdraví. Jako první složila sliby do Tereziiných rukou 21. 10. 1564.

Anna od Andělů (Gómez) a Marie Alžběta Ordóñez, obě z kláštera Vtělení.

Matka Terezie se úřadu převorky ujímá začátkem r. 1563;

- sestry se místo malých hodinek začínají modlit ofcium;
- almužnou jim pomáhá zvláště otec biskup D. Alvaro de Mendoza;
- Začínají přicházet kandidátky.

(EOS II 1-3)

D. Marie de Ocampo, neteř T, která nabídla na založení 1000 dukátů z věna, prožila dobu kolísání, než se definitivně obrátila a rozhodla se stát mniškou, obláčku měla 6 měsíců po založení Sv. Josefa, přijala jméno **Marie Baptista**.

Nevíme, kdy byla u Sv. Josefa **Leonor de Cepeda**, sestra Marie de Ocampo, která se tolik oddala pokání a modlitbě, že se zbláznila; zemřela ve Vtělení, kam ji vzala Terezie, když tam byla převorkou. (srov. EOS I 242, 257; II 47)

13. 7. 1563 se sv. Terezie „**vyzula**“ (později chodily obuté v alpargatas)

- Terezie začíná sepisovat **Konstituce**, jež se spolu s Řeholí čtou na pátečních kapitulách;
- píše **Cestu dokonalosti** na přání sester a z příkazu zpovědníka (bude potřebovat 2 roky na její dokončení);

22. srpna 1563 provinciál písemně obnovuje dovolení, aby „kvůli výchově a nauce nových řeholnic“ zůstaly ve Sv. Josefovi „jako půjčené“: **D. Terezie de Ahumada** a její společnice **María Ordóñez**, **Anna Gómez** a **D. Maria de Cepeda**.

(EOS II 3-6)

Další kandidátky

Doña Marie Dávila, dvaadvacetiletá neteř, která přišla v hedvábí a zlatě... přijala jméno **Marie od sv. Jeronýma**;

Doña Alžběta Ortega, **Alžběta od sv. Dominika**, duchovní dcera br. Petra z Alkantary, která, přemohla ohledy, které ji zadržovaly, když jí bylo 23 roků.

Brzy se naplnil počet 13 sester, který byl stanoven.

(EOS II 6-8)

„Pět let od založení *kláštera* svatého Josefa v Ávile jsem pobývala v něm, a – jak to nyní vnímám – zdá se mi, že to byly nejbezstarostnější *léta* mého života, jejichž pokoj a klid *nyní* má duše zakouší mnohem méně často.

V té době vstoupilo několik zbožných dívek raného věku, které měl *do té doby* svět – podle toho, co se zdálo – již *vyhrazeny* pro sebe, vzhledem k projevům jejich oblékání a péči o *vzhled*.

Pán je však velmi náhle vytrhl z oněch marností, přivedl je do svého domu a obdařil je takovou dokonalostí, že ve mně až vyvolávaly pořádné rozpaky, až jsme naplnily počet třinácti, což byl *počet*, který se stanovil, že se nemá překročit.“ (Z 1,1)

„To, co Jeho Majestát se mnou nedokázal za takové množství let... dokáže s nimi za tři měsíce – a s některými dokonce i za tři dny.“ (Ž 39,11)

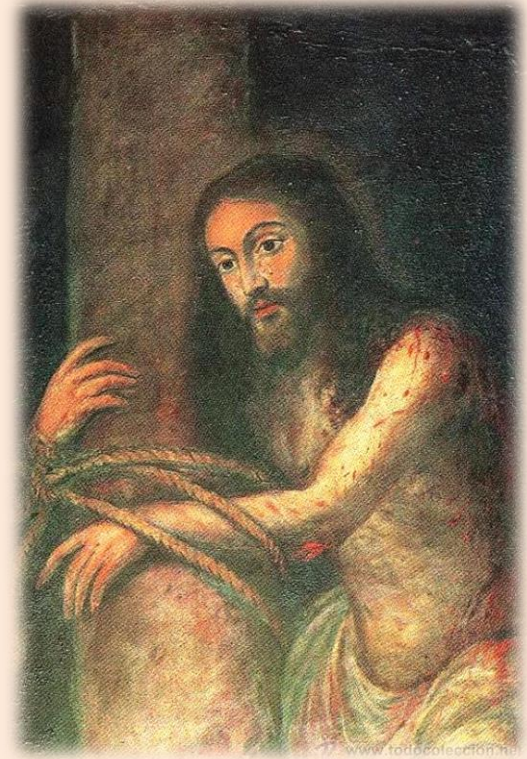
Budovaly **poustevny** (Sv. Jeronýma; Sv. Alexe, Samaritánky; Sv. Hilariona a v ní: sv. Eliáše a Elizea; Sv. Františka; Sv. Dominika a Sv. Kateřiny). Byly ponořené do Boha, jakoby pro ně svět ani neexistoval, ale svět na ně nezapomněl:

- 22. srpna 1562 první udání dozorce nad vodami Lazara Dávily městské radě;
- 25. srpna udání, že dům je ženský klášter;
- 26. srpna obnovené udání inspektora kvůli vodě;
- ❖ pokračuje vleklý a dlouhý spor soustředěný na klášter založený „na chudobě“.
- 13. listopadu 1563 ohlášena „budova vybudovaná na budově“ (poustevny);
 - 5. prosince Matka píše „veleváženým pánům Rady“
- 11. ledna 1564 Rada nařizuje, aby budova pousteven byla odstraněna.
 - Sestry se odvolávají na svou chudobu: nemohou budovu zbourat...
- 12. února nová pohrůžka sestrám od sudích
 - 11. března mnišky žádají o čas na zbourání budovy
- 18. března sudí uvážili, že se budova a pozemek ocení a pozemek bude mniškám zaplacen, aby mohly vybudovat klauzurní zed'...
- ❖ před zničením eremit m. Terezie klášter rozšířila na druhou stranu... (EOS II 9-12)

Poustevny zničené na příkaz Rady byly nahrazeny jinými na novém pozemku blízko holubníku, byly zasvěcené:

- Naší Paní z Nazareta od Zvěstování (tady přijala 4 výstrahy pro bosé otce a jiné milosti);
- svatému Augustinovi;
- svaté Kateřině mučednici
- a Kristu u Sloupu
s obrazem „slz sv. Petra proti němu“...

(EOS II 13-14)

Matka prožívala nejzářivější fázi svého života. Z nařízení zpovědníků popsala, co v ní a v jejích mniškách Bůh koná, aby, „si dodali odvahy všichni uspokojovat Jeho Majestát, jelikož už v tomto životě dává takové závdavky“ (Ž 37,1).

Vytržení

K vytržení docházelo kdekoli: po sv. přijímání, v hovorně, v refektáři, v kuchyni... Viděli ji o. Julián z Ávily, P. Báñez , provinciál Anděl de Slalazar, biskup Don Alvaro de Mendoza a další. A samozřejmě často také její sestry.

„Její obličej se v těch chvílích stával zaníceným, krásným a zbožným, že si to vryl do paměti ten, kdo ji takto viděl“ (výpověď Marie Baptisty)

Matka trpěla. Snažila se vytržením před druhými vyvarovat, skrývat je a zastírat předstíráním nemoci. Mnišky zavazovala mlčením, Boha prosila, aby jí alespoň takové milosti nedával v přítomnosti cizích lidí.

„Náš Pán jí odpověděl, aby se tím netrápila, že se patří, aby byly poznány milosti, které od Jeho Majestátu dostává, a aby s těmi, kteří s ní z těchto pánů a velkých ve světě mluví, mluvila svobodně a prostě, protože ona je nepotřebuje, ale oni ji ano.“ (Dominik Báñez OP).

Vytržení ji provázela na všech zakládáních, ale už ne v takové míře a tak veřejně.

(EOS II 16-24 (26))

Jaká byla?

- Srdečná, vnímavá, laskavá.
- Toužila být laickou sestrou a usilovala o to, než ji přesvědčili, že už jí být nemůže, protože „má závoj“.
- Měla výraznou náklonnost k nejobyčejnějším úřadům: „Vykonávala úřad kuchařky a ošetřovatelky, zametala a umývala nádobí jako ostatní.“ (Alžběta Baptista)
- Udivovala odvážnými umrtvováními, což byla odvěta dávné Doně Tereze de Ahumada, která se považovala za velmi čistotnou a upravenou, a konec nerozhodnosti, způsobené spoutaností těla a společenskými ohledy.
- Ještě rozhodnější byla ve věcech vnitřních.
 - Měla dobrý úsudek a rozum, ale také vynikala mírností: „Ačkoliv byla velmi bystrá a *měla* výborný rozum... vždy celou svou důvěru vkládala do našeho Pána, ke kterému se neustále utíkala.“ A aby udělala, co je správné, radila se s kýmkoliv, ať byl sebemenší, dokonce „i s těmi nejnižšími.“ (Alžběta Baptista)
 - Vynikala smyslem pro pravdu a vyrovnaností hlavy a srdce, nenechala se vést „tělem“, jak říkala.
 - Byla pevná i mírná; každému dávala, co pochopila, že si zaslouží. Když trestala, bylo to s takovou mírností, že jí děkovaly za potrestání.

Jaká byla?

- Od mládí učila modlitbě: modlitba, které učila, byla zahrnutá do způsobu života; znamenala vrhnout se kvůli Bohu do společného života způsobem dokonalé ženy, plné milostí a nasazené pro to, aby rozdávala štěstí kolem sebe.
- Měla dar hodnotit kandidátky a rozlišit dary a talenty druhých.
- Nesnesla lenost, stále byla zaměstnaná („halíř za předení“ Svatého rytíře).
- Nesnášela jakýkoliv druh lži a vychvalování se.
- Požadovala dobrý úsudek - chápavost. Ta pro ni znamenala učenlivost a smysl pro přizpůsobení.
- Záleželo jí na odpoutanosti. Pro své mnišky se snažila najít co nejchudší oděv i stravu, ale chtěla, aby sestry byly vždy upravené a čisté (procesí proti vším).

(EOS II 34-40)

Formace

- Mnišky v této době herezí musely dobře znát **učení katolické víry**, proto:
 - sv. Matka se snažila, aby se dobře naučily křesťanskou nauku a tajemství víry a aby tomu rozuměly;
 - přiváděla jim zbožné a vzdělané osoby, aby jim to vyložily;
 - jako děti se rekreovaly kladením otázek a odpovídáním si ve věcech nauky;
 - povzbuzovala k vytrvalé duchovní četbě.
- Řehoní formace, jak intelektuální, tak ctností, měla být rozšířena pohledem na celou **Církev**, jejímiž dcerami se měly cítit být.
- Zamračenost vnímala jako pokrytectví, nestrpěla ani závan lži, kousavosti nebo strojenosti. Toužila, aby její mnišky byly velmi **prosté a pravdivé**.
- Měla velkou **úctu k obrazům** svatých, dbala na výzdobu o svátcích a na jejich slavení, podporovala **pobožnosti** (procesí vánoční noci).
- Součástí školy ctností byly **výzvy na souboj**.

(EOS II 41-45)

Kristus od Lásky

Formace

- Trpěly **skutečnou chudobou**, která byla dramatická a přinášela zkoušky (oběťmi byly snad Leonora de Cepeda a Antonie od Ducha Svatého), a přece mezi nimi panovala radost a spokojenost.
- Aby získaly svobodu duše byla jejich první starostí **slepá poslušnost** (sr. Marie Baptista a okurka, zkoušky sr. Uršuly).
- Matka neusilovala jen o to, aby si je podrobila, ale aby je formovala k **prostotě svatých**.
- Protivila se jí jakákoliv **strojenost**, dětinskost nebo zženštilé chování.
- Doporučovala krátké **zpovědi** (o vztahu ke zpovědníkům pojednala v kapitolách o lásce v *Cestě dokonalosti*).
- Přísnou fyziognomii vyjadřovalo vnější pokání: v přísných skutcích vnějšího pokání je však obvykle mírnila, naopak žádná omezení nekladla v tom, co se týkalo směřování k vysokým ideálům (slib nejdokonalějšího)

(EOS II 46-53)

Nádvoří poslušnosti

První komunita

jméno	narození	vstup	profese (dle pořadí)	úmrtí
Alžběta od sv. Pavla	*1543	asi 1562	21.10.1564 (21 let)	4.2.1582 (39 let)
1. Uršula od Svatých	*1521	24.8.1562	21.10.1564 (43 let)	1574 (53 let)
2. Antonie od Ducha sv.	*1535	24.8.1562	21.10.1564 (29 let)	7.7.1595 (60 let) v Malaze
3. Marie od Kříže	*?	24.8.1562	22.4.1565	23.2.1588
4. Marie od sv. Josefa	*	24.8.1562	2.7.1566	u 14.7.1604
Marie Baptista	*1543	1563	21.10.1564 (21 let)	10.8.1603 (60 let) ve Valladolidu
Marie od sv. Jeronýma	*1541	30.9.1563	22.4.1565 (24 let)	6.4.1602 (61 let)
Alžběta od sv. Dominika	*25.3.1536	4.10.1563	21.10.1565 (39 let)	13.6.1623 (87 let)
Anna od Ježíše	*1525	1565	28.6.1568 (43 let)	1.4.1605 (80 let)
Marie od Krista	*1540		22.7.1568 (28 let)	3.2.1590 (50 let) v Malaze
Petronila Baptista	*1531		15.8.1568 (37 let)	2.4.1619 (88 let)
Alžběta Baptista	*1550	1569	4.6.1570 (20 let)	5.8.1626 (76 let)

Hnědě značené jsou sestry, které žily a (snad i) zemřely v klášteře Sv. Josefa;
 oranžově ty, které část života prožily na jiných založeních a nakonec se vrátily do Sv. Josefa;
 zeleně sestry, které odešly na jiná založení a tam také zemřely;

„Sestry zakladatelky“

jméno	účast na založeních	zemřela
2. Antonie od Ducha sv.	s T. navštívila nové založení bosých v Duruelu, byla ve Valladolidu , 9. 10. 1581 doprovázela Jana od Kříže do Granady , pak do Malagy	7.7.1595 (60 let) v Malaze
Marie Baptista	rok převorka v Medině , pak 35 let zůstane ve Valladolidu , jedna z významných převorek	10.8.1603 (60 let) ve Valladolidu
Marie od sv. Jeronýma	1. převorka ve Sv. Josefovi po odchodu T. na založení do Mediny (26letá), téměř celý život převorka; pod poslušností poslaná o. Doriou do kláštera v Madridu , aby v řízení vystřídala m. Annu od Ježíše; pak povoláná do Ocaña , odtud se pak definitivně vrátí do Sv. Josefa	6.4.1602 (61 let)
Alžběta od sv. Dominika	podílela se na domácích úřadech spolu se sv. T., brzy se však účastní ruchu zakládání: Toledo, Pastrana, Segovia, Zaragoza , na konci života se vrátí do Sv. Josefa	13.6.1623 (87 let)
Marie od Krista	9. 10. 1581 odešla na zakládání v Granadě ; 1585 byla povolána zbudovat další dům v Malaze (tam 5 let převorka)	3.2.1590 (50 let) v Malaze

Úřady sester

jméno	
Alžběta od sv. Pavla	podpřevorka a mnohokrát sekretářka převorek
1. Uršula od Svatých	ze svědectví Alžběty Baptisty víme, že pracovala v šicí dílně...
3. Marie od Kříže	téměř stále úřad vindýřky
4. Marie od sv. Josefa	nezastávala žádná důležitá postavení, zůstala neznámá očím světa
Anna od Ježíše (Meneses)	další skrytá žena „modlitby a pravdy“
Petronila Baptista	několikrát podpřevorka a klíčnice; ale také ošetřovala nemocné a starala se o kurník (vůči těmto úřadům prožila „zkoušku odporu“)
Alžběta Baptista	neznámá, nesmělá, někdy podpřevorka, sakristiánka, provizorka, vindýřka, „krejčová“, hlavně pečlivá kronikářka

Události

- 2. března 1565: **Zmírnění slibu nejdokonalejšího;**
- 22. dubna 1565: sliby sr. Marie od Sv. Jeronýma a Marie od Kříže;
- 21. října 1565: sliby Alžběty od Sv. Dominika a Antonie od Ducha Svatého;
- potvrzující **bula Pia IV.**, která obnovovala „dovolení a oprávnění (*libre facultad*) vytvářet statuta“ a „možnost nemít ani nevlastnit společně ani zvlášť *majetek*“ a prohlašovala ty, které byly dříve mniškami z Vtělení, „nyní *mniškami* z kláštera Sv. Josefa“ pod poslušností ávilského ordináře;
- 1566 poprvé napsala *Myšlenky o lásce Boží* (Pozn. 229)
- Terezie se nasazuje se v boji s démony (vstup P. Juliána do klauzury);
- navštěvovali je alkantarini (br. Juan de Cordovilla), nejvýznamnější návštěvou byla **návštěva františkána, Fr. Alonsa Maldonada**, v měsíci srpnu 1566.

(EOS II 54-59)

Filmová Alžběta od sv. Dominika
při uchvácení sv. Terezie v kuchyni

Filmová Alžběta od sv. Dominika
při založení v Pastraně

Začal mi vyprávět o mnoha milionech duší, které tam spěly k záhubě pro nedostatek *náboženského* vzdělání, a pronesl k nám o *tom* kázání a řeč, aby nás povzbudil k pokání, a odcestoval. Mně bylo tak líto záhuby tolika duší, že jsem nevěděla, co se sebou. Utekla jsem se do jedné poustevny a *prolévala tam* mnoho slz; volala jsem k našemu Pánu a prosila ho, aby *mi* dal *nějaký* prostředek, jako kdybych já něco zmohla, abych získala nějakou duši k jeho službě...

Nuže, když jsem v sobě měla tuto tak velkou bolest, jedné noci, když jsem se modlila, se mi Pán zpřítomnil způsobem, jak to mívá ve zvyku, projevil mi mnoho lásky, a jako kdyby mě chtěl utěšit, mi řekl:

„Počkej trochu, dcero, a uvidíš velké věci.“

Tato slova zůstala tak vryta do mého srdce, že jsem se jich nemohla zbavit; a třebaže jsem nebyla s to uhodnout – byť jsem o tom přemýšlela sebevíc – co by to mohlo znamenat, ani jsem neviděla možnost, jak si něco takového představit, byla jsem *tím* velmi utěšena a byla si velmi jista tím, že jsou tato slova pravdivá; ovšem jakým způsobem, to jsem si nikdy nebyla s to představit.“

(Z 1,7-8)

(EOS II 59-60)

Poznámka - události těchto let chronologicky

1562: 6. prosince - umírá P. generál Nicolás Audet.

1563: Píše 3. *Relaci*, snad pro Garcíu de Toledo.

- Leden-červen - pokračuje proces Rady města proti klášteru.
- 23. července - Marie od Ježíše zakládá klášter Sv. Obrazu v Alcalá de Henares (Ž 36, 28).
- Bratr Jan od sv. Matěje (sv. Jan od Kříže) obléká karmelský hábit v Medině del Campo.
- 22. srpna - patent provinciála pro T. a její družky.
- 5. prosince - T. píše „veleváženým pánům Rady“, ve věci pousteven vybudovaných na zahradě Sv. Josefa (Dop. 3).

1564: 11. ledna - Rada města nařizuje zrušit budovu jistých pousteven na zahradě kláštera.

- 9. dubna - koupě pro vybudování nových eremit.
- 22 a 29. dubna - povolení Rady města v Avile.
- 21. května - je zvolen nový P. generál řádu, Jan Baptista Rossi (Rubeo).
- 21. srpna - dovolení nuncia A. Crivelliho, aby T. dál setrvala ve Sv. Josefovi.
- 21. října - profese prvních čtyř novic.

1565: Leden - v Pastu (Kolumbie) umírá Hernando de Ahumada, bratr T.

- 2. března - Světici je slavnostně změněn slib dokonalosti.
- 17. července - bula Pia IV, potvrzující chudobu kláštera Sv. Josefa (Ž 39, 14).
- Koncem roku dokončí novou redakci *Života*.

1566: Léto - františkán Alonso Maldonado navštíví Karmel Sv. Josefa (Z 1, 7).

- 25. října - v Quitu se narodí Teresita, neteř Světice a dcera Lorenza.

(Chronologie života sv. Terezie)

Zdroje a použité zkratky

Efrén de la Madre de Dios y Otger Steggink: *Tiempo y Vida de santa Teresa*; B.A.C.1996 (vlastní překlad);

Tomás Álvarez: *100 fichas sobre santa Teresa de Jesús*; Monte Carmelo 2007 (vlastní překlad);

Diccionario de santa Teresa de Jesús; Monte Carmelo 2001 (vlastní překlad);

Zkratky

Chronologie – chronologické údaje jsou převzaty z *Diccionaria de santa Teresa de Jesús (Teresa de Jesús)*;

EOS - Efrén de la Madre de Dios y Otger Steggink: *Tiempo y Vida de santa Teresa*; B.A.C.1996;

TA - Tomás Álvarez: *100 fichas sobre santa Teresa de Jesús*; Monte Carmelo 2007;

Z - Terezie od Ježíše: *Kniha zakládání* (nevydaný překlad P. Vojtěcha Kohuta OCD);

Ž - Terezie od Ježíše: *Život* (nevydaný překlad P. Vojtěcha Kohuta OCD).

Obrázky a snímky

Google obrázky;

Snímky z filmu: *Teresa de Jesús* z r. 1984, který režírovala Josefina Molina;

snímky z dokumentů o založeních sv. Terezie uveřejněných na Youtube;

snímky z DVD režírovaných J. L. Sánchez Galánem.

Podrobnosti o zdrojích snímků a obrázků ve zvláštním souboru o zdrojích obrázků.